

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. K.**, zastoupena JUDr. Ivou Horoškovou, advokátkou se sídlem Žižkova 1737/52, Plzeň, proti žalovanému: **předseda Krajského soudu v Plzni**, se sídlem Veleslavínova 40, Plzeň, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 77 A 85/2021,

t a k t o :

- I. Soudci specializovaných senátů Krajského soudu v Plzni ve věcech správního soudnictví JUDr. Veronika Burianová, JUDr. Alena Hocká, Mgr. Jana Komínková, Mgr. Jaroslava Krivánková, Mgr. Lukáš Pišvejc, Mgr. Aleš Smetanka, JUDr. Ondřej Szalonnás, Mgr. Jaroslav Škopek a Mgr. Jan Šmakal **jsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 77 A 85/2021.
- II. Věc vedená u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 77 A 85/2021 **se přikazuje** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2021, č. j. Spr 233/2021 – 23. Tímto rozhodnutím žalovaný udělil žalobkyni výtku podle § 88a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyní, která je místopředsedkyní Krajského soudu v Plzni pro insolvenční úsek, bylo žalovaným vytýkáno, že v návaznosti na její písemný pokyn ze dne 19. 3. 2020 docházelo v období od 19. 3. 2020 do 31. 12. 2020 a ve třech věcech od 1. 1. 2021 do 9. 2. 2021 k zápisu nových insolvenčních věcí týkajících se koncernové věci a druhého z manželů dlužníka v rozporu s rozvrhem práce Krajského soudu v Plzni.

[2] Žalobkyně v řízení o žalobě ve věci výše uvedené namítla systémovou podjatost všech soudců úseku správního soudnictví Krajského soudu v Plzni s návrhem na jejich vyloučení z projednávání a rozhodování této věci. Současně navrhla, aby postupem podle § 9 odst. 1 s. ř. s. byla věc přikázána jinému než místně příslušnému soudu. Námitku

podjatosti uvedených soudců odůvodnila tak, že se zřetelem na jejich poměr k účastníkům řízení i k projednávané věci je zde pochybnost o jejich nepodjatosti. Žalobkyně poukázala na to, že žalovaným je předseda Krajského soudu v Plzni, ve vztahu k němuž jsou soudci úseku správního soudnictví ve vztahu podřízenosti, přičemž tato skutečnost vyvolává riziko systémové podjatosti. K uvedenému přistupuje i další podstatná okolnost, že se jedná o spor dvou soudců a funkcionářů téhož soudu. Žalovaný byl do 30. 9. 2020 místopředsedou pro úsek správního soudnictví a v současné době je stále předsedou specializovaného senátu úseku správního soudnictví. Vztah soudců úseku správního soudnictví k žalovanému je tak kromě stavu podřízenosti jako předsedovi soudu významně zatížen i předchozí přímou podřízeností jako místopředsedovi soudu a současně trvajícím kolegiálním vztahem jakožto kolegů působících na jednom úseku krajského soudu. Také žalobkyně je funkcionářem krajského soudu, je místopředsedkyní soudu pro insolvenční úsek. I ve vztahu k ní jde o vztah kolegiality k soudcům úseku správního soudnictví. V neposlední řadě žalobkyně poukázala na to, že se v dané věci jedná o výklad rozvrhu práce krajského soudu. Výsledek řízení tak bude mít objektivně dopad na soud jako celek, tedy může se týkat každého soudce či zaměstnance soudu. Je to navíc žalovaný, kdo vykonává kontrolu postupu krajského soudu při rozdělování věcí podle rozvrhu práce. Jde tak nejen o vztah k účastníkům řízení, ale také k samotné věci. Na základě uvedených okolností je podle žalobkyně nutno se domnívat, že postoj soudců úseku správního soudnictví k dané věci by mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.

[3] Soudci správního úseku krajského soudu se k námitce vyjádřili tak, že jsou dány objektivní důvody pochybovat o jejich nepodjatosti. Věc se týká zákonnosti výkonu státní správy krajského soudu vůči jedné ze soudkyň tohoto soudu, souvisí se způsobem přidělování věcí u tohoto soudu podle rozvrhu práce a navenek se nepochybně bude jevit jako věc související s místní pracovní atmosférou, která byla i medializována. Za tohoto stavu mají soudci úseku správního soudnictví poměr k věci a existují i další okolnosti, které vyvolávají oprávněné pochybnosti o jejich nepodjatosti ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2020, č. j. Nad 8/2019 – 65.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti je důvodná.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. *Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.*

[7] V usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. Nad 8/2019 – 65, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že k vyloučení všech soudců krajského soudu nestačí, je-li žalovaným správním orgánem předseda (případně místopředseda) tohoto krajského soudu, respektive ve věci rozhodoval jako správní orgán předseda soudu, soud je

pokračování

účastníkem řízení nebo osobou zúčastněnou na řízení apod. Je třeba, aby k této skutečnosti přistoupily další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů. „*Takovou další okolností svědčící pro „systémovou“ podjatost může být například skutečnost, že projednávaná věc bude mít objektivně významný dopad na soud jako celek (platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně, zákonnost jmenování předsedy soudu, stavební povolení na přístavbu, která zlepší komfort práce soudců, apod.). Eventuálně může jít o situaci, která vyvolá nebezpečí subjektivního vztahu všech soudců k věci, kde z vnějšího pohledu hrozí reálné nebezpečí, že u rozhodujících soudců převáží loajalita k jejich soudu či funkcionáři a tím se „pokříví“ jejich nestrannost (např. případy, kdy soudní funkcionář nevystupoval ve správním řízení jako správní orgán, ale naopak jde o jeho osobní záležitost, typicky žádost o stavební povolení podaná soudním funkcionářem, soudní funkcionář byl účastníkem stavebního řízení jako tzv. „soused“, posléze podal proti rozhodnutí správního orgánu žalobu nebo v řízení o žalobě vystupuje jako osoba zúčastněná na řízení, přestupek soudního funkcionáře jako fyzické osoby apod.).“*

[8] Nejvyšší správní soud konstatuje, že tyto další okolnosti jsou v projednávané věci dány. Všichni soudci správního úseku krajského soudu shodně vypověděli, že mají poměr k projednávané věci i k účastníkům řízení, neboť věc se týká zákonnosti výkonu státní správy krajského soudu vůči jedné ze soudkyň tohoto soudu a souvisí se způsobem přidělování věcí u tohoto soudu podle rozvrhu práce. Tato okolnost z hlediska subjektivního testu svědčí o tom, že vůči předmětu řízení či jeho účastníkům cítí soudci vztah zpochybňující jejich nestrannost. Z hlediska objektivního zde navíc přistupuje skutečnost, že se jedná o spor, v němž je žalovaným správním orgánem předseda krajského soudu a žalobkyní je místopředsedkyně téhož soudu, přičemž spor se týká rozdělování věcí podle rozvrhu práce krajského soudu. Jedná se tedy bezpochyby o situaci, která může vyvolat nebezpečí subjektivního vztahu všech soudců k věci. Rovněž z objektivního (vnějšího) hlediska se pak vzniklá procesní situace jednoznačně jeví tak, že vzhledem k objektivním okolnostem (především účastníkům a předmětu soudního řízení) je dán důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudců správního úseku Krajského soudu v Plzni v této konkrétní věci.

[9] Nejvyšší správní soud tedy rozhodl, že soudci specializovaných senátů Krajského soudu v Plzni ve věcech správního soudnictví JUDr. Veronika Burianová, JUDr. Alena Hocká, Mgr. Jana Komínková, Mgr. Jaroslava Křivánková, Mgr. Lukáš Pišvejc, Mgr. Aleš Smetanka, JUDr. Ondřej Szalonnás, Mgr. Jaroslav Škopek a Mgr. Jan Šmakal, jsou podle § 8 odst. 1 s. ř. s. vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 77 A 85/2021.

[10] Jelikož Nejvyšší správní soud rozhodl, že všichni soudci specializovaných senátů krajského soudu ve věcech správního soudnictví jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, je splněna podmínka pro tzv. delegaci nutnou podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto současně přikázal věc doposud vedenou u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 77 A 85/2021 Krajskému soudu v Praze k dalšímu projednávání a rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. září 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu